

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาในครั้งนี้จึงจำเป็นต้องเข้าใจความหมายแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกู้ยืม

ความหมายและความสำคัญของการกู้ยืม

ครอบครัวในสังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมาก การอยู่บ้านผ่อนส่ง ขับรถผ่อนส่ง และใช้เครดิตในการซื้อของ ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา จนกล่าวได้ว่า “เครดิต” ช่วยให้คนจำนวนมาก ได้ใช้ชีวิตอยู่อย่างทันสมัยและสะดวกบาย ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว บุคคลนั้นยังไม่สามารถจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นได้ เพราะขาดเงิน

ประเสริฐ (2527: 133-134) กล่าวว่า การกู้ยืม คือ ความสามารถที่จะได้มาซึ่งทุนหรือบริการ โดยจะมีการส่งชำระคืนให้ในเวลาอนาคต ถ้าการกู้ยืมในรูปแบบของเงินก็ย่อมเกี่ยวกับการให้ได้มาซึ่งเงินทุนก้อนหนึ่ง โดยจะมีการส่งชำระคืนตามที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมนั้น สำหรับคำว่าสินเชื่อหรือเครดิต (Credit) ซึ่งมาจากภาษาละตินว่า Credo ก็มีความหมายว่า “ความเชื่อ” นั่นก็คือ เครดิตก็ย่อมขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่นเป็นสำคัญ เมื่อใครคนใดคนหนึ่งกู้ยืมเงินจากใครก็ตาม เงินกู้ที่จ่ายกันนี้ก็ขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่นถึงความสามารถที่จะหลุดพ้นจากหนี้สินในอนาคต (future solvency) และความสามารถที่จะชำระหนี้เงินกู้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยนัยนี้เครดิตจึงมีความหมายถึง ความสามารถที่จะได้มาซึ่งเงินทุนจากอีกฝ่ายหนึ่ง โดยสัญญาที่จะชำระคืนให้ในเวลาที่กำหนดไว้ในอนาคต

คำว่าเครดิตหรือสินเชื่อ ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับการกู้ยืม (borrowing) ซึ่งทางการเงินก็มักจะใช้สองคำนี้พร้อมๆ กันเสมอ แล้วแต่ใครจะชอบใช้คำไหนมากกว่ากัน แต่คำว่าเครดิต (Credit) นั้น ดูออกจะเป็นวิชาการที่สั้นและง่ายในการใช้มากกว่า อย่างเช่นจะใช้คำว่า “การใช้เงินทุนกู้ยืม (borrowed fund)” ก็มักนิยมใช้คำว่า “การใช้สินเชื่อ (Credit)” ซึ่งดูจะสะดวกและเป็นวิชาการมากกว่า

สุณี (2520: 1-2) ได้รวบรวมไว้ว่า “Credit” เป็นคำที่มาจากภาษาละติน “Creditum” ซึ่งแปลว่า “To Trust” ตามความหมายของเครดิต จึงเป็นที่เข้าใจของบุคคลทั่วไปว่า “ความสามารถในการกู้ยืมเงินของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลอีกคนหนึ่ง โดยมีสัญญาหรือเงื่อนไขที่จะชำระเงินนั้นในอนาคต ซึ่งในการกู้ยืมนั้นมีทั้งด้านส่วนตัวและในวงการธุรกิจ สำหรับวงการธุรกิจจะกินความหมายรวมไปถึงการนำสินค้าหรือการใช้บริการก่อนและชำระเงินในอนาคตด้วย” ในแง่ของนักบัญชี เครดิตจะหมายถึง การลงบัญชีในสมุดแยกประเภทในด้านหนี้สินแสดงเป็นฐานะเจ้าหนี้ของธุรกิจ ส่วนในด้านการเงิน หมายถึง จำนวนเงินกู้หรือจำนวนเงินที่ยังค้างชำระแก่เจ้าหนี้ นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของเครดิตว่าแยกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. เครดิต หรือ สินเชื่อทางการค้า ได้แก่ การซื้อขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ หรือการขายเครดิตในทางการค้า การให้กู้ยืม นั่นคือ การให้บริการทางเครดิต
2. ฐานะทางเครดิต หมายถึง การยอมรับในการที่จะให้มีการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อและมีการให้ข้อสัญญาจะชำระในอนาคต ถ้าหากลูกค้าผู้มีคุณสมบัติเป็นที่น่าเชื่อถือนั้น แสดงว่าฐานะทางเครดิตของลูกค้าดี
3. การใช้เครื่องมือทางเครดิต ได้แก่ ตราสารหรือเอกสาร เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้

ทั้ง 3 ประการ มีความเกี่ยวข้องกันอยู่ตลอดเวลา ผู้ซื้อต้องการจะซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อจะต้องติดต่อผู้ขาย ซึ่งผู้ขายต้องการจะทราบฐานะทางเครดิตของลูกค้า เพื่อการตัดสินใจจะให้ซื้อเป็นเงินเชื่อหรือไม่ หากตัดสินใจไม่รอบคอบ ผู้ขายจะพบปัญหาการเสี่ยงภัยในอันที่จะได้รับชำระหนี้หรือไม่ ซึ่งการเสี่ยงภัยจะมีมากหรือน้อย ก็แล้วแต่คุณสมบัติทางเครดิตของลูกค้า ดังนั้น เพื่อความปลอดภัย จำเป็นต้องมีเอกสารหลักฐาน เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้ด้วย อีกทั้งได้แบ่งลักษณะของเครดิตที่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา สถานที่ และความเชื่อถือของชุมชนแต่ละแห่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

- 1) ลักษณะของเครดิตในแง่ของการเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน
- 2) ลักษณะของเครดิตในแง่ของการบริหาร
- 3) ลักษณะของเครดิตในแง่ของเศรษฐศาสตร์
- 4) ลักษณะของเครดิตในแง่ของความรับผิดชอบต่อสังคม

ดังนั้น การกู้ยืม จึงหมายถึง การสร้างหนี้สินผูกพันทางการเงิน ในการที่จะนำมาซึ่งทุนและบริการ ซึ่งจะมีการส่งเงินชำระคืนในภายหลัง อาจจะมีทั้งหนี้สินในตลาดเงินในระบบ และหนี้สินในตลาดเงินนอกระบบ

ประเภทของการกู้ยืม

การกู้ยืมหรือเครดิต แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ Cash Credit เป็นเครดิตที่ให้กับผู้บริโภค ในรูปของเงินกู้ (Loans) และ Sales Credit เป็นเครดิตที่ให้ในรูปของสินค้า (พุทธทรัพย์ 2538: 60-61)

1. Cash Credit เป็นการให้กู้ยืมเงินกับผู้บริโภคเพื่อจะนำไปใช้จ่ายตามความต้องการ และสัญญาที่จะชำระคืนในอนาคต บุคคลอาจมีความจำเป็นที่จะได้เงินไปใช้จ่ายในด้านต่างๆ เป็นต้นว่า การอุปโภคบริโภค การรักษาพยาบาล การศึกษา และเพื่อชำระหนี้ มีสถาบันหลายแห่งที่จะให้กู้ยืมเงินไปใช้จ่ายดังกล่าวได้ เช่น ธนาคารพาณิชย์ โรงรับจำนำ และสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยผู้กู้จะต้องชำระคืนตามสัญญา พร้อมกับดอกเบี้ย

2. Sales Credit เป็นการให้กู้ยืม ซึ่งผู้กู้จะได้เป็นสินค้าไปใช้ก่อนตามความต้องการและมีสัญญาที่จะต้องชำระค่าสินค้าในอนาคต วิธีนี้ผู้ขายจะคิดดอกเบี้ยรวมไปในค่าสินค้าด้วย ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อยๆ คือ

2.1 Charge Account เป็นวิธีการซื้อเชื่ออย่างธรรมดาๆ จากร้านขายปลีกทั่วไป กล่าวคือ ผู้บริโภคจะไปเลือกซื้อสินค้าต่างๆ ตามต้องการจากร้านหนึ่งร้านใด โดยลงบัญชีไว้ก่อน (ยังไม่ต้องชำระเงิน) พอสิ้นเดือน ผู้ขายจะแจ้งให้ผู้ซื้อนำเงินไปชำระ ซึ่งวิธีการแบบนี้ผู้ขายจะไม่เรียกค่าบริการการขาย (Carring charge) แต่อย่างใด ดังนั้น ในบางครั้งผู้ซื้ออาจชำระเงินช้ากว่าหนึ่งเดือนก็ได้ ซึ่งผู้ขายก็ไม่อาจทำอะไรได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว วิธีการให้เครดิตแบบนี้จึงไม่นิยมในปัจจุบัน เพราะผู้ขายเป็นฝ่ายเสียเปรียบ การขายลักษณะนี้จะมีหลงเหลืออยู่บ้าง ก็ในกรณีที่เป็นการขายให้กับลูกค้าที่คุ้นเคย และไว้วางใจได้จริงๆ เท่านั้น ปัจจุบันได้เปลี่ยนมาใช้วิธีที่เรียกว่า Revolving credit account แทนวิธีนี้ผู้ขายจะมีความคล่องตัวกว่า เพราะถ้าผู้ซื้อไม่ชำระเงินค่าสินค้าตามเวลาที่กำหนด ผู้ขายจะคิด Carrying charge (ประมาณ $1\frac{1}{2}\%$ ต่อเดือน หรือ 18% ต่อปี) คิดทบเข้าไปโดยอัตโนมัติ และจะมีการกำหนดวงเงินที่ลูกค้าจะซื้อเชื่อได้ไว้ด้วย

2.2 Installment Sales การซื้อขายสินค้าเงินผ่อนเป็นวิธีการซื้อขายสินค้า โดยที่ผู้ซื้อไม่ต้องชำระเงินค่าสินค้าทั้งหมดในคราวเดียว เพียงแต่ชำระเงินล่วงหน้าบางส่วนซึ่งเรียกว่าเงินดาวน์ (Down payment) แล้วนำสินค้าไปใช้ก่อน ส่วนเงินจะผ่อนส่งแต่ละงวดสุดท้ายแล้วแต่จะตกลงกัน แล้วผู้ขายจะคิดดอกเบี้ยทบเข้าไปในราคาสินค้าเงินผ่อนนั้น

แหล่งที่มาของสินเชื่อ

ผู้บริโภคสามารถจัดหาแหล่งสินเชื่อได้หลายแห่ง การพิจารณาว่าจะเลือกจากแหล่งใดนั้น ควรคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายและเงื่อนไขอื่นเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ แหล่งสินเชื่อมีดังนี้ (กฤตติมา ,2543: 34-35)

1. ธนาคารพาณิชย์ เป็นสถาบันการเงินที่ให้บริการสินเชื่อเพื่อการบริโภคอย่างกว้างขวาง มีสินเชื่อต่างๆมากมายหลายประเภท แยกตามชนิดและวัตถุประสงค์ของการกู้ เช่น สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อซื้อรถยนต์ สินเชื่อท่องเที่ยว เป็นต้น
2. บริษัทการเงินหรือเครดิตฟองซิเอร์ เป็นกิจการที่ให้กู้ยืม โดยมีบ้านหรือที่ดินจำนอง โดยมีเงื่อนไขใช้คืนงวดเดียว หรือหลายงวดในระยะสั้นหรือระยะยาว ตามที่กำหนดไว้
3. สหกรณ์ออมทรัพย์ จัดตั้งขึ้นโดยสมาชิกของกลุ่มคนในชุมชนเดียวกัน หรือในสังคมอาชีพเดียวกัน เพื่อสนับสนุนทางการเงิน โดยส่งเสริมทั้งด้านการออมและให้กู้ยืม และการสงเคราะห์อื่นๆ แก่สมาชิกในกลุ่ม เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร แต่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ประโยชน์ทางการเงินแก่สมาชิกโดยรวม
4. บริษัทการเงินเพื่อผู้บริโภค เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เงินกู้สำหรับผู้บริโภค ซึ่งมีอยู่ 2 ลักษณะ คือบริษัทที่ปล่อยสินเชื่อเฉพาะด้าน เช่น ด้านรถยนต์ กับอีกประเภทหนึ่งเป็นบริษัทที่ให้สินเชื่อทั่วไป ไม่เฉพาะเจาะจงสินค้า
5. ผู้ค้าปลีก ผู้เกี่ยวข้องกับการขายสินค้าหรือบริการ โดยตรงแก่ผู้บริโภคคนสุดท้าย ซึ่งซื้อสินค้าไปใช้เพื่อบริโภคเอง หรือบริโภคภายในครอบครัว โดยผู้ซื้ออาจมีการผ่อนชำระสินค้าเป็นงวด โดยคิดดอกเบี้ยตามระยะเวลาในการผ่อนชำระค่าสินค้า

6. โรงรับจำนำ เป็นสถาบันการเงินที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อยให้ได้มีเงินไปใช้จ่ายตามความจำเป็น ด้วยการรับจำนำทรัพย์สินต่างๆ โรงรับจำนำทั้งที่เป็นของเอกชนและของรัฐบาล ซึ่งโรงรับจำนำที่เป็นของราชการจะกำหนดราคารับจำนำไว้ค่อนข้างแน่นอน และดอกเบี้ยจะต่ำกว่าโรงรับจำนำเอกชน ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองผู้มีรายได้น้อยให้ได้รับความเป็นธรรม ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบมากเกินไป

7. แหล่งอื่นๆ เช่น เพื่อนฝูง ญาติสนิท หรือผู้ที่ทำประกันชีวิตไว้ กรมธรรม์ประกันชีวิตก็ให้สิทธิกู้เงินได้ตามมูลค่าเงินสดของกรมธรรม์นั้นๆ

แนวความคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์

ความหมายของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ (thrift and credit cooperatives or savings and credit cooperatives) คือ สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลซึ่งมีอาชีพอย่างเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์และให้กู้ยืม เมื่อเกิดความจำเป็นหรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวง และได้รับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 (จุฑาทิพย์ 2543: 1)

หลักการสหกรณ์ออมทรัพย์

หลักสำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สำคัญสามารถสรุปและแบ่งออกได้เป็น 4 ประการ ดังนี้

1. หลักความสมัครใจ บุคคลที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่ง เช่น ทำงานอาชีพเดียวกัน ไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมือง และไม่มีการบังคับจิตใจกันแต่ประการใด การใช้หลักข้อนี้มีข้อจำกัดบ้างตามคุณสมบัติของสมาชิกในแต่ละสหกรณ์ โดยกำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์นั้นๆ

2. หลักความเสมอภาค สมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์ มีความเท่าเทียมกันในการดำเนินงานและการควบคุมสหกรณ์ กล่าวคือ สมาชิกแต่ละคนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้คนละหนึ่งเสียงเท่ากันหมด ไม่ว่าจะมีส่วนมากหรือน้อยก็ตาม ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้มีโอกาสออก

ความคิดเห็นปรับปรุงกิจการของสหกรณ์ของตนเอง โดยไม่มีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดผูกขาด วินิจฉัยปัญหาทุกอย่างที่เกี่ยวกับกิจการสหกรณ์ เช่น การจัดสรรกำไร การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ และเพื่อควบคุมป้องกันมิให้สมาชิกผู้ใดมีอำนาจควบคุมการดำเนินการสหกรณ์ อาจเป็นอันตรายต่อสหกรณ์ได้ ถ้าปล่อยให้สมาชิกถือหุ้นได้มากอย่างไม่จำกัดเหมือนธุรกิจอื่น สหกรณ์จึงกำหนดให้สมาชิกถือหุ้นได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมด

3. หลักการให้บริการและหลักความยุติธรรม ตามคำขวัญของสหกรณ์ออมทรัพย์คือ “ไม่ใช่เพื่อกำไร ไม่ใช่เพื่อการกุศล แต่เพื่อบริการ” เพื่อให้บังเกิดความยุติธรรมและเป็นไปตามคำขวัญนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์จึงคิดดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับสมาชิกในอัตราที่ต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์ และเมื่อสิ้นปีทางบัญชีและงบบัญชีแล้ว หากสหกรณ์มีกำไรเหลือก็จะนำมาเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนของดอกเบี้ยที่สมาชิกได้ชำระแก่สหกรณ์

4. หลักการช่วยตัวเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สหกรณ์เป็นสถาบันส่งเสริมให้สมาชิกช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะตระหนักดีว่าการที่ต่างคนต่างแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ร่วมกันนั้น ย่อมไม่สามารถทำได้ดีเท่ากับการช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ ผู้มีเงินมากก็นำมาฝากไว้กับสหกรณ์มาก ผู้มีเงินน้อยก็นำมาฝากน้อย เพื่อให้สมาชิกผู้มีความเดือดร้อนต้องการใช้เงินได้กู้เงินจากสหกรณ์ และสหกรณ์จะคิดเงินปันผลตามหุ้นในอัตราจำกัด เพราะสหกรณ์ถือว่าเงินเป็นเพียงสิ่งอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ และสหกรณ์จะเน้นการรวมคนมากกว่าการรวมทุน

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย การดำเนินงานของสหกรณ์ต้องกระทำภายในขอบเขตของวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ สหกรณ์ออมทรัพย์โดยทั่วไปได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 8 ประการคือ(จุฑาทิพย์ 2543: 1-2)

1. ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์โดยการถือหุ้น
2. รับเงินฝากจากสมาชิก
3. ให้สมาชิกกู้เงินตามความจำเป็นหรือมีประโยชน์
4. กู้ยืมเงินเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
5. ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
6. ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ และสหกรณ์

อื่นเพื่อส่งเสริมกิจการของสหกรณ์

7. ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและช่วยตัวเองในหมู่สมาชิก
8. กระทำการต่างๆตามที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ให้กระทำได้

จากวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์ที่สำคัญมี 2 ประการคือ

ประการแรก การส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยการถือหุ้นและรับเงินฝาก ซึ่งถือว่าเป็นวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ออมทรัพย์

ประการที่สอง การจัดให้มีเงินกู้สำหรับสมาชิก ซึ่งสำคัญเป็นอันดับรอง ทั้งนี้ในการกู้ยืม สหกรณ์จะให้กู้เมื่อได้สอบสวนถี่ถ้วนแล้วว่ามีสภาพจำเป็นและเป็นประโยชน์จริงๆ โดยในข้อบังคับได้กำหนดจำนวนขั้นสูงของเงินกู้ไว้ตามส่วนของเงินได้รายเดือนของสมาชิก หรือตามส่วนแบ่งเงินค่าหุ้นของสมาชิกแต่ละคน

บทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ในฐานะสหกรณ์และสถาบันการเงิน

สหกรณ์ออมทรัพย์ถือได้ว่าเป็นองค์การธุรกิจประเภทหนึ่ง ที่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์พ.ศ.2511 ให้เป็นสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ และหลังจากนั้นจึงได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ในกลุ่มอาชีพต่างๆ เช่น ในกลุ่มข้าราชการครู ทหาร ตำรวจ มหาวิทยาลัย พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานในโรงงานเอกชนต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ยังมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและมั่นคงตลอดมา ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ ธุรกิจเงินฝาก ธุรกิจเงินให้กู้ ตลอดจนผลกำไรของสหกรณ์ ซึ่งจะส่งผลดีต่อสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ และเท่ากับว่าเป็นการสนับสนุนนโยบายการระดมเงินออมของรัฐบาลได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจะเห็นได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ จะมีสถานะเป็นทั้ง “ สหกรณ์ ” และ “ สถาบันการเงิน ” อีกด้วย

บทบาทในฐานะสหกรณ์ (cooperatives' role)

สหกรณ์ออมทรัพย์ที่อยู่ในฐานะที่เป็นสหกรณ์ ซึ่งจะมีการดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่สำคัญของสหกรณ์ คือ ในเรื่องของการส่งเสริมการออม และการให้เงินกู้แก่สมาชิก เพื่อความสำเร็จของสหกรณ์และเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกอย่างสูงสุด

บทบาทในฐานะสถาบันการเงิน (financial institution's role)

สหกรณ์ออมทรัพย์ในฐานะที่เป็นสถาบันทางการเงิน ย่อมมีบทบาทสำคัญในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตามแนวทางที่รัฐบาลได้วางแผนไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยสหกรณ์ออมทรัพย์มีบทบาทที่เป็นสถาบันการเงิน ดังนี้

1. การระดมเงินออม
2. การกระจายสินเชื่อและบริการด้านการเงินสู่ภูมิภาคและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส
3. การส่งเสริมการประกอบอาชีพส่วนตัวขนาดเล็ก
4. การจัดหาและปรับปรุงที่อยู่อาศัยของคนยากจนในเมืองให้มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย เพื่อให้มีคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อมชุมชนให้ดีขึ้น
5. การดำเนินงานในฐานะองค์การเอกชนที่มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความยากจน และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
6. การให้การศึกษา และฝึกอบรมแก่ทรัพยากรมนุษย์ในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ให้มีศักยภาพ และขีดความสามารถที่เหมาะสม ในอันที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของการพัฒนาประเทศได้ทันเหตุการณ์มากขึ้น
7. การสนับสนุนระบบแรงงานสัมพันธ์แบบทวิภาคี ในระดับธุรกิจเพื่อให้นายจ้าง และลูกจ้างมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และมีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งที่รุนแรง และอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมได้
8. การพัฒนาจิตใจ และค่านิยมที่ดีงามแก่ประชาชน

สหกรณ์ออมทรัพย์มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมการออมทรัพย์ในรูปการซื้อหุ้น สมาชิกจะต้องถือหุ้นแรกเข้าอย่างน้อยคนละ 1 หุ้น และจะต้องถือหุ้น ต่อไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ แต่จะถือหุ้นเกินกว่า 1 ใน 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดไม่ได้
2. รับฝากเงินจากสมาชิกทั้งประเภทเงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์ โดยให้ดอกเบี้ย

ในอัตราเดียวกันกับธนาคารพาณิชย์

3. ให้บริการด้านเงินกู้ มี 3 ประเภท คือ

- 3.1 เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน กู้ได้โดยไม่ต้องมีหลักประกัน
- 3.2 เงินกู้สามัญ มีสมาชิกอื่นหรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน
- 3.3 เงินกู้พิเศษ มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

ประเภทของเงินกู้สหกรณ์ออมทรัพย์

การให้กู้ยืมเงินเป็นการทำสัญญาประเภทหนึ่ง เรียกว่า “สัญญากู้ยืม” หรือเรียกในวงการสหกรณ์ว่า “สัญญาเงินกู้” โดยมีวัตถุประสงค์ที่ว่าผู้กู้จะนำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้สอย แล้วจะต้องใช้คืนให้แก่ผู้ให้กู้ตามกำหนดเวลา และผู้กู้ตกลงเสียดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้เป็นการตอบแทนตามอัตรา มากน้อยสุดแล้วแต่จะตกลงกัน

จุฑาทิพย์ (2543: 8-9) ได้กล่าวถึงการให้บริการด้านเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ไว้ว่า เป็นวิธีการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาการครองชีพ และปัญหาทางเศรษฐกิจแก่สมาชิกสหกรณ์ บนพื้นฐานของความไม่ฟุ่มเฟือย โดยจะมีการแบ่งบริการด้านเงินกู้ที่สำคัญ 3 ประเภท ได้แก่

1. เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เป็นเงินกู้ระยะสั้น หรือบางทีเรียกว่าเงินกู้ไม่มีหลักประกัน เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เช่น ค่ารักษาพยาบาล ไฟไหม้บ้าน ค่าเล่าเรียนบุตร เป็นต้น เงินกู้ประเภทนี้เป็นเงินกู้จำนวนน้อย ส่วนใหญ่สหกรณ์ออมทรัพย์จะเป็นผู้กำหนดวงเงินกู้ให้กับสมาชิกตามแต่ละรายได้ ซึ่งจะไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินเดือน ส่วนระยะเวลาในการชำระหนี้ส่วนใหญ่จะกำหนดเป็น 2 เดือน

2. เงินกู้สามัญ เป็นทั้งเงินกู้ในระยะสั้นและระยะปานกลาง หรืออาจเรียกว่า “เงินกู้ที่มีหลักประกัน” โดยมีวัตถุประสงค์ให้สมาชิกกู้เพื่อนำไปใช้ในกิจการต่างๆที่จำเป็นและมีประโยชน์ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร เป็นต้น และการกำหนดวงเงินกู้จะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละสหกรณ์ และเกณฑ์ในการชำระหนี้ส่วนใหญ่สหกรณ์ก็จะมีการพิจารณาตามความเหมาะสม

3. เงินกู้พิเศษ เป็นเงินกู้ระยะยาวเพื่อส่งเสริมฐานะความมั่นคงหรือเพื่อก่อประโยชน์นอกวงแก่สมาชิก ได้แก่ เงินกู้เพื่อการเกษตรสเคราะห์ เพื่อซื้อยานพาหนะ หรือการลงทุนเพื่อประกอบอาชีพ ซึ่งการกำหนดวงเงินกู้ของเงินกู้ประเภทนี้จะถูกกำหนดไว้มากกว่า 2 ประเภทแรก ทั้งนี้สมาชิกจะสามารถกู้ได้มากน้อยแค่ไหนก็ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผู้กู้เอง เช่น จะต้องเป็นสมาชิกติดต่อกันตามระยะเวลาที่สหกรณ์กำหนด ไม่มีหนี้เงินกู้สามัญหรือกู้พิเศษค้างชำระ และมีรายได้เพียงพอในการผ่อนชำระ เป็นต้น ระยะเวลาการชำระหนี้สหกรณ์จะเป็นผู้กำหนดเองตามความเหมาะสม ส่วนหลักประกันในการกู้ อาจเป็นบุคคล หลักทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์ก็ได้แล้วแต่สหกรณ์จะเห็นสมควร

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น พบว่ายังไม่มีการศึกษาวิจัยทางด้านนี้โดยตรง แต่มีงานวิจัยและเอกสารที่พอจะเทียบเคียงได้บ้าง จึงนำมาเสนอเพื่อเป็นแนวทางประกอบการวิจัย ดังนี้

ปราณี (2523) ได้ทำการศึกษาเรื่อง วิเคราะห์การก่อหนี้สินของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราปี 2518-19 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกษตรกรต้องก่อหนี้ ตลอดจนผลกระทบของภาวะหนี้สินที่มีแต่ผลผลิตพร้อมแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบสมการถดถอยเชิงซ้อนในการพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการก่อหนี้ และจากผลการวิเคราะห์พบว่า ขนาดฟาร์มมีอิทธิพลต่อการเกิดหนี้เพื่อนำไปใช้ในการผลิตของเกษตรกรที่กู้จากสถาบันมากที่สุด รองลงมาคือสินทรัพย์ครัวเรือนฟาร์ม ประสิทธิภาพการผลิต และรายได้ฟาร์มตามลำดับ

สุนตรา (2525) ได้ทำการศึกษาเรื่อง วิเคราะห์ความสามารถการใช้เงินกู้ของครัวเรือนชนบทในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์ความสามารถในการใช้เงินกู้ของครัวเรือนในชนบทในบางจังหวัดของประเทศไทย โดยทำการศึกษาถึงความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ ด้วยการวิเคราะห์งบการเงิน ศึกษาหาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความสามารถในการใช้เงินกู้ ภาวะหนี้สิน วัตถุประสงค์ของสินเชื่อ และอัตราการชำระหนี้จำแนกตามแหล่งเงินกู้ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้คือ มีครัวเรือนในชนบทมีหนี้สินกว่าร้อยละ 50 ของครัวเรือนที่ทำการสำรวจ โดยมีหนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนละ 10,255 บาท ซึ่งแบ่งเป็นสินเชื่อจากทั้งในและนอกสถาบันการเงิน วัตถุประสงค์ของหนี้ดังกล่าว ส่วนใหญ่ก็เพื่อซื้อสินทรัพย์เพื่อการบริโภค และเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

ตามลำดับ และการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการชำระหนี้ โดยวิธีการสมการถดถอยเชิงซ้อน ปรากฏว่าปริมาณของสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นปัจจัยที่สามารถอธิบายความสามารถการชำระหนี้ได้ดีที่สุด และรองลงมาคือรายได้สุทธิจากการเกษตร มูลค่าผลผลิตต่อไร่ ขนาดเนื้อที่ถือครอง และรายได้สุทธิตามลำดับ

ประเสริฐ (2527) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อเพื่อการผลิตพืชไร่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2525 – 2526 ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณสินเชื่อของเกษตรกรจะเพิ่มขึ้นตามขนาดของฟาร์ม และมีปริมาณแตกต่างกันไปตามชนิดของพืช เงินกู้ของเกษตรกรจะเป็นเงินกู้ระยะสั้น ซึ่งส่วนใหญ่กู้จากแหล่งที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน การใช้สินเชื่อไปในการผลิตมากกว่าการบริโภค ปริมาณสินเชื่อจะเพิ่มขึ้นตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน ระดับของรายได้และระดับค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดของครัวเรือน

ขวัญใจ (2530) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การใช้สินเชื่อของเกษตรกรในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรเรื่องค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานฟาร์ม ขนาดฟาร์ม และอายุของหัวหน้าครัวเรือน มีความสัมพันธ์ต่อการใช้สินเชื่อของเกษตรกรที่ปลูกข้าว ส่วนตัวแปรเรื่องรายได้ฟาร์ม อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ และขนาดฟาร์ม มีความสัมพันธ์ต่อการใช้สินเชื่อของเกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กัลยาพร (2535) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อของเกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สินเชื่อทางเกษตรของครัวเรือนที่กู้ยืม ในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ รายได้สุทธิในฟาร์ม ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือน หนี้ค้างชำระเมื่อตอนต้นปี และทรัพย์สินในการดำเนินการเกษตรของฟาร์ม

เสกสรร (2536) ได้ศึกษาเรื่องการออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมการปกครอง จำกัด: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาทางด้านการออมพบว่า สมาชิกที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน มีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันทั้งในเรื่องของปริมาณการออม รูปแบบการออม และแหล่งเงินออม สมาชิกเพศหญิงจะมีการออมที่มากกว่าเพศชาย ส่วนทางด้านการกู้ยืม พบว่า สมาชิกที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน มีพฤติกรรมการกู้ยืมต่างกัน ทั้งปริมาณการกู้ยืม รูปแบบการกู้ยืม และแหล่งเงินกู้ยืม และสมาชิกเพศชายจะมีการกู้ยืมมากกว่าเพศหญิง และสรุปผลการวิจัยตามสมมติฐานพบว่า สมาชิกที่มีสถานภาพทางสังคม

ต่างกันมีพฤติกรรมการออมและการกู้ยืมต่างกัน และเพศหญิงกับเพศชายก็มีพฤติกรรมการออมและการกู้ยืมที่ต่างกัน

พูลทรัพย์ (2538) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความทันสมัยกับพฤติกรรมการกู้ยืมของนายทหารประทวน สังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการทหารสูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง พฤติกรรมการกู้ยืม ความทันสมัย และความสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัยกับพฤติกรรมการกู้ยืมของนายทหารประทวนของศูนย์รักษาความปลอดภัยจำนวน 325 คนซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามส่งไปทางไปรษณีย์และส่งให้โดยตรง และนำมาประมวลผลโดยใช้คอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าไคสแควร์ และจากผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านพฤติกรรมการกู้ยืมนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการกู้เงินจาก 3-4 แหล่ง และปริมาณการกู้เงินอยู่ในช่วงระหว่าง 100,001 – 200,000 บาท มีความถี่ในการกู้ยืม 1-5 ครั้งในรอบ 5 ปี และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมส่วนใหญ่ก็เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน และเพื่อการศึกษา 2) ด้านความทันสมัย จากตัวชี้วัด 6 ตัวคือ ความคิดเห็นในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน การยอมรับความคิดใหม่ๆ การวางแผนล่วงหน้า ความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน การรับข่าวสาร และการยอมรับสินค้าสมัยใหม่ พบว่า ตัวชี้วัด 4 ตัวแรก กลุ่มตัวอย่างมีความทันสมัยอยู่ในระดับปานกลาง การรับข่าวสารมีระดับความทันสมัยมาก ส่วนการยอมรับสินค้าสมัยใหม่มีความทันสมัยน้อย โดยภาพรวมสรุปได้ว่ามีความทันสมัยอยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านความสัมพันธ์พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นายทหารประทวนมีความทันสมัยมาก ปานกลาง หรือน้อย ต่างก็มีพฤติกรรมในการกู้ยืมไม่แตกต่างกัน แต่พบว่าความทันสมัยมีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้ยืมจากเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าความทันสมัยเป็นตัวกำหนดการกู้ยืมด้านแหล่งเงินกู้ยืมจากเอกชนผู้ออกเงินให้กู้

เมรีนา (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการสินเชื่อและภาระหนี้สินของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าข้าราชการครู กว่าครึ่งมีรายจ่ายมากกว่ารายได้ รายได้ส่วนใหญ่จะมาจากเงินเดือน และการกู้ยืมเงินส่วนใหญ่ก็จาก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดเชียงใหม่ เหตุผลในการกู้ยืมเงินก็เพื่อนำไปใช้หนี้ที่อื่นมากที่สุด รองลงมาสำหรับใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และการใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของบุตร-หลาน ส่วนสภาพการเป็นหนี้สินพบว่า ข้าราชการครูหลายคนกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้หลายแหล่ง ทั้งจากสหกรณ์ ออมทรัพย์ครู ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินและเอกชน ส่วนสาเหตุของการเป็นหนี้ระบุว่า รายได้ไม่พอกับรายจ่าย

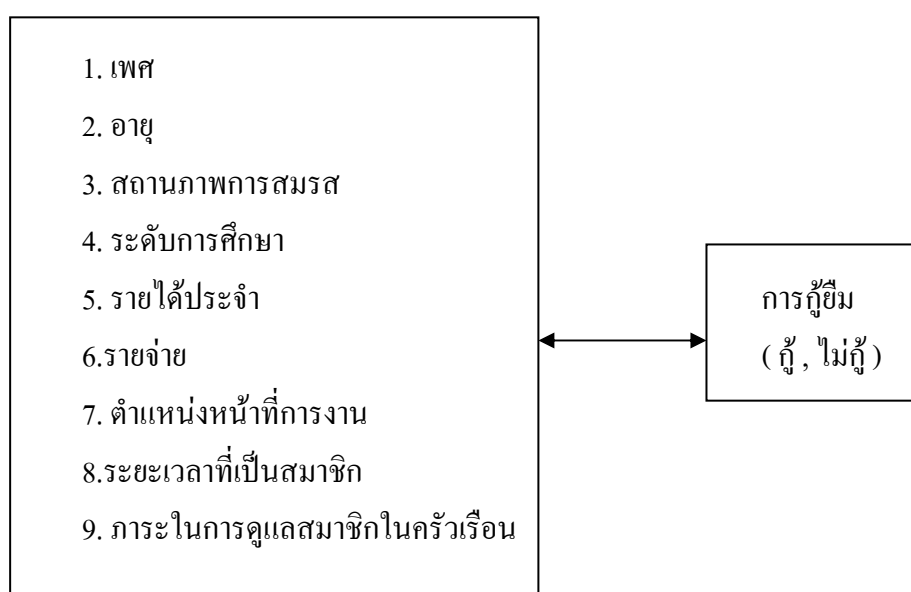
ศศิธร (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและการกู้ยืมของสมาชิก สหกรณ์ ออมทรัพย์ตำรวจเวชนายแดน จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ของการออม และการกู้ยืมของสมาชิก และเพื่อเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมและการกู้ยืมของสมาชิก โดยการใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบหลายขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และจากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อเก็บเงินออมไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน และเพื่อต้องการออมทรัพย์จากการสะสมค่าหุ้นรายเดือน และเพื่อการศึกษาของตนเองหรือผู้อยู่ในอุปการะ ส่วนวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมของสมาชิกส่วนใหญ่ก็เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และเพื่อการศึกษาของตนเองและบุตร หรือ เพื่อเป็นการชำระหนี้

สุปรียญา (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการออมที่ทำให้เกิดหนี้ของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูลพบุรี จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะการดำเนินงาน และการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลพบุรี จำกัด และศึกษาในเรื่องของอิทธิพลของการออมที่มีต่อการกู้ยืม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิก โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ และผลจากการศึกษา การดำเนินงานของสหกรณ์สรุปได้ว่า เงื่อนไขและหลักการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ เกื้อหนุนให้สมาชิกกู้ยืมมากกว่าการออม ส่วนผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินออม พบว่า รายได้สุทธิต่อเดือน และระยะเวลาในการเป็นสมาชิก มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินออมในทางบวก ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการบริโภคมีอิทธิพลต่อปริมาณเงินออมในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

พร้อมกับได้มีการเสนอแนะ ในเรื่องการให้ความรู้ความเข้าใจในการให้บริการ และให้คำแนะนำแก่สมาชิกเพื่อการส่งเสริมการออม และสหกรณ์ออมทรัพย์เองก็ควรที่จะมีการพิจารณา ทบทวนถึงข้อกำหนด และเงื่อนไขในการให้กู้ยืมเงินของสมาชิก โดยการกำหนดปริมาณเงินออมขั้นต่ำ เพื่อการกู้ยืมเงินร่วมกับระยะเวลาในการกู้ยืมเงินครั้งแรกของสมาชิก การกำหนดให้กู้ยืมครั้งต่อไปได้ก็ต่อเมื่อได้สิ้นสุดการชำระหนี้ครั้งก่อนหน้าเป็นระยะเวลาหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงการกู้ต่อเนื่องของสมาชิก พร้อมกับมีการปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้เพิ่มขึ้น และเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม เพื่อดึงดูดใจให้สมาชิกมีความต้องการที่จะออมเงินมากขึ้น และเป็นการลดปริมาณการกู้ยืมเงินลง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนใหญ่ที่มีผลต่อการกู้ยืม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และรายจ่าย นอกจากนี้ผู้ศึกษายังเชื่อว่า ปัจจัยอื่นๆบางตัว จะมีผลต่อการกู้ยืมด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ภาระในการดูแลครอบครัว ตำแหน่งหน้าที่การงาน ระยะเวลาที่เป็นสมาชิก และภาระในการดูแลสมาชิกในครัวเรือน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ จะถูกนำมา พิจารณาในการวิจัยในครั้งนี้ด้วย สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ รายจ่าย ตำแหน่งหน้าที่การงาน ระยะเวลาที่เป็นสมาชิก และภาระในการดูแลสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมของสมาชิก